



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Lvcae Pinelli, Societatis Iesv Meditationes De
Sanctissimo Eucharistiæ Sacramento, Et præparatione ad
sacram communionem**

Pinelli, Luca

Coloniæ Agrippinæ, 1603

Dialogvs De sanctissima Communione, inter hominem mundanum &
spiritualem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-59560](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-59560)

cum sancto sene Simeone postulem,
*Nunc dimittis seruum tuum Domine in
 pace, quia viderunt oculi mei salutare tu-
 um. Exurge anima mea, conuertere in
 requiem tuam, quia Dominus benefecit
 sibi Reuertere tantum ad tuum creato-
 rem, in illo enim talem pacem inuenies
 vt dicere possis. Hæc requies mea in sæcu-
 lum sæculi.*

DIALOGVS

De sanctissima Communione, inter
 hominem mundanum & spi-
 ritualem.

*In quo disputatur, sine melius sapius com-
 municare, an à communionis abstinere: e-
 sso, quod vtrumq; citra culpam fiat,
 illud ex amore & deuotione:
 hoc ex humilitate &
 reuerentia.*

MUNDANVS. Nescio certè quis sit
 frequētis cōmunionis fructus,
 video enim te ijsdem vitijs ma-
 nere obnoxium, sæpe indignari, semper
 minari **SPIRITVALIS**. Mihi verò
 certè constat quosdam frequentis com-
 munionis beneficio vitia sua extirpa-
 se, & mores prauos correxisse: egoque
 nisi communicarem crebrius, procul
 dubio

MEDITATIONES. 87

dubio indies deterior effectus essem, & forte hac hora in flamma inferni arderem. **MUNDANVS.** Vnde tibi constat, te fore deteriorem? **SPI.** quia experior, me dum tempus communionis instat, magis mihi esse præsentem, studiosius à peccatis etiam leuibus abstinere: **Contrà,** quando tempus communionis longius abest, non sum ita mente collectus, in deuotione quoque languesco, & proliuis sum ad leuitates & nugas. **Quod** si nulla alia animæ utilitas accederet, sola tamen mihi satis esse ad hoc diuinum Sacramentū frequentandum deberet. **MVND.** Ego verò non parum vereor, ne si toties Domini mensam ad eam amoris simul & timoris iacturam faciam, id enim ex nimia frequentia & familiaritate solet contingere. **SPIR.** Imò contrarium omninò accidit: Si enim ex familiari consuetudine, & frequentia communionis detegeretur aliqua illius imperfectio, iusta causa esset amoris timorisue erga eum imminuendi, vt vsuuenit in rebus humanis. Verū id non fit: cum enim ipse sit infinitum quoddam omnis perfectionis pelagus, quo quis frequentiore eius consuetudine vititur, hoc bonitatem omnesq; perfectiones suas yberius declarat, efficitq;

vt æquè amor & deuotio, ac reuerentia erga suam diuinam maiestatem incrementum sumat. MVND. Vtut sit, experientia quotidiana docet, frequentationem rei quantumuis optimæ gignere fastidium & nauseam. SPIR. Id verum est in rebus temporalibus, & voluptatibus sensualibus, verum *in spiritualibus delitijs*; vt benè obseruauit S. GREGORIVS. *saturitas appetitum parit*. Tunc enim plus cognoscitur earum bonitas, atque idè quo firmiter possidentur, hoc expetuntur ardentius. Vnde & sapientia diuina, *Qui edunt me, inquit, adhuc esurient, & qui bibunt me, adhuc sitient.*

Eccl. 24.

1. Cor. 11.

MVND. At B. Paulus ait indignè communicantem, æternæ damnationis reū reddi: si autem tu quaque Dominica communices, signum est, quod te æstimes dignum: nōne hæc manifesta est superbia? quare & indignè communicas. SPIR. Quasi verò rarè communicare faciat hominem dignum non est ita. Sed audi. Si eum dignum voces, qui perfectione æquet dignitatem Sacramenti, liquet, nullam creaturam, licet sanctissimam, imò nec omnes simul iunctas dignas fore hoc Sacramento. Et si talis dignitas esset necessaria, nemo communicare posset, quia nemo peruenire potest.

MEDITATIONES. 39

est ad perfectionem parem Sacramen-
to. Sed neq; vt quis dignus sit, opus sit
vt ad excellentem quandam perfectio-
nem venerit, aut rara virtute sit prædi-
tus; nam ipsa Sacramenti frequentatio-
ne hæc acquiruntur. Vt igitur homo di-
gnus sit, secundum Apostolum S. Pau-
lum satis est, vt eam præparationem af-
ferat, qua DEVS contentus est, hoc est,
vt prius conscientiam suam examinâ-
rit, doleat de peccatis commissis, eaque
sacerdoti confiteatur. Hac præparatio-
ne accedere ad sacram communionem,
non est superbia. MYND. Hoc si satis est,
cur ergo sancti quidã ex tanti Sacramenti
reuerentia recusarunt Sacerdotium, vt
Sanctus Franciscus, & Marcus Anacho-
reta sibi digitum abscidit, vt esset ad i-
dem inhabilis. SPI. In Sanctis varia
Spiritus sancti dona extiterunt, ex qui-
bus quoque varij sunt consecuti fructus,
omnes quidem laude, sed non imitatio-
ne digni, Quod sancti illi Sacerdotij
dignitatem per humilitatem abnuerint,
benè fecerunt: sed & alij, qui vel ex de-
uotione, vel obedientia, vel alium ob fi-
nem bonum facti sint Sacerdotes, & quo-
tidie celebrent sacrum, etiam benè fece-
runt, Deinde illi Sancti à dignitate qui-
dem Sacerdotij abstinuerunt, sed non à
fre-

Año. 2.

frequenti, de qua nos loquimur, communione. Consuetudo enim ea vetustissima est, cū qua & Ecclesia Christi primum, ut Lucas Evangelista narrat, nata est. MUND. Sed in primitiua Ecclesia magnus erat Christianorum ardor: qui cum in nobis nunc non sit, securius videtur abstinere à frequenti communione: si enim secus fiat, periculum est, ne non ita dispositi ad sæpe communicandum accedamus, ac deberemus. Securior autem via potius tenenda est, quàm minus segura. SPI. Immo id ipsum, quia videlicet abest à nobis ardor tantus, impellere nos deberet ad salutare hoc Sacramentum frequentandum: eius enim beneficio & incalescere atque etiam inardescere possemus: potius enim adiungere se debet igni, qui frigidus est, quàm qui calet, ac quoties quis confessus est, & bonam intentionem habet, nullum superest periculum, ac proinde securè potest ab eo usurpari sacra communio. MUND. non semel audiui Sacramenta à Christo instituta tanquam medicinas; at medicinis nō utimur frequenter. SPI. Si homo rarè spiritualiter ægrotaret, valeret tuum argumentum. at cum natura nostra sit imbecillis, sæpeq; labatur, (*Septies enim in die, inquit ille, cadit iustus*)

MEDITATIONES.

iusus) sæpe quoq; opus habet auxilio
sacrae medicinae. Ad hæc, cum hoc Sacra-
mentum valeat ad depellenda omnia
mala futura ab anima, melius est præue-
nire infirmitatem, quàm semel contra-
ctam curare. Deniq; magnum discrimen
est inter medicinas corporales & hanc
spiritualem: illæ enim tantum à corpo-
re depellunt morbos, & sæpe cum malis
humoribus adimunt & bonos: at hæc
apportat animæ gratiam, fortitudinem,
aliaque cœlestia dona, & ideo illæ raro,
hæc sæpius vsurpanda est. Adde non si-
ne causa medicinas corporales plerunq;
esse amaras & fastidiosas, vt quoad fieri
potest rarissimè illis vtamur, at hæc sua-
uis est, & delectabilis, & ideo Deus vult
eam crebrius à nobis sumi. **MUND.** An
tu potes negare, abstinere à sacra cõmu-
nionem ob tanti Sacramenti reuerentiam
esse actum bonum, & virtuti consenta-
neum? **SPIR.** Non inficior esse bonum.
Sed id dico, frequentare communionem
ex deuotione, & desiderio vniendi se cū
CHRISTO, esse actum meliorem, quia
hic nascitur ex amore, ille verò ex timo-
re: omnibus autem constat amorem esse
timore præstantiorem. Quare rectè face-
res, si tu quoq; octauo quoque die com-
municares, quod multi sanctè faciunt.
MUND.

MVND. Ego indignus sum commu-
 nione tam frequenti. S. Quamobrem?
 M. Quia indies labor in multa peccata.
 S. Si peccata octo dierum te à commu-
 nione arcent, multo magis arcebunt pec-
 cata vnus mensis, & integri anni, ac pro-
 inde nunquam poteris communicare.
 M. imò communicando rarò, plus mihi
 suppetet temporis ad me examinandū,
 & præparandum. S. Hallucinaris fra-
 ter. cum enim natura nostra prona sit in
 malū, quo diutius in ea regnant pecca-
 ta, hoc efficitur deterior, & rationes, quo
 longius extrahuntur, hoc difficilius in-
 stituuntur: itaque mi frater, si tibi rectè
 consultum velis, quam primum reuoca
 te in viam rectam: arbor siquidem cur-
 ua, quo diutius prorogatur eius reffe-
 xio, hoc postea ægrius & difficilius dir-
 gitur. MVN. Non satis capio, quæ sit
 ista mea hallucinatio. Oculis enim meis
 quotidie video, eos qui crebrò commu-
 nicant frigidè, sine deuotione, & quibus
 ex consuetudine ad sacram mensam ac-
 cedere: qui verò rarò, accedere cum ma-
 gna deuotione & reuerentia. quare
 melius est rarò, quàm crebrò communi-
 care. S. Primò falsum est quod asseris
 imò multi eorum qui semel ex Ecclesia
 præcepto communicant, frigidissimè, si-

MEDITATIONES. 93

ne vlllo amoris sensu, & quasi coacti accedunt. Deinde si qui sine deuotione faciã Eucharistiam suscipiant, malè faciunt, nec ego loquor de his, sed de ijs qui benè comparati accedunt. M. Si melius est communicare frequenter, vt tu ais; qui fit, à quibusdam etiam eruditis viris non laudari istam frequentem communio- nem? S. Nunquam vidi, nec audiui ab vlllo homine erudito, iudicio ac virtute prædito hanc actionem tam sanctã, tam salutarem, tamque Deo gratam reprehendi: quod autem à quibusdam hominibus carnalibus, & flagitiosis vituperetur, mirum non est, quia existimant indignè ab ijs sumi hoc Sacramentum: vt enim ipsi malè viuunt, ita suspicantur & illos, qui crebrius communicant malè viuere. MVND. Benè dicis, atque ego verè agnosco, securius esse sæpè animam hoc pane cœlesti confirmare. ego tamen id non facio, ne occasionem præbeam mundo, cui solent sæpe communicantes esse ludibrio. SPIR. Si tu hac in re mundi rationem habere velis, non animam modò, verùm etiam cerebrum perdideris. An nescis tu proprium esse mundi, ab omnibus spiritualibus rebus abhorrere, fauere flagitiosis, allatrare bonos? M. Prorsus quamdiu in hoc mundo

mundo sumus, accommodare & conformare nos mundo debemus. S. At hæc manifesta est stultitia, si mundus est tuis inimicis capitalibus vnus est, quomodo sine aperta ruina te illi accommodabis, eiusque voluntati obsequeris? Scis quid sit abstinere à sacra communione frequentanda propter mundi obloquia? non aliud quàm erubescere, & dedecori tibi ducere, si sis bonus, virtuteq; præditus Christianus, quare & merito CHRISTVS erubescet te recipere in cœlum. M. Si mihi sæpe communicandum esset, deberem alijs esse bono exemplo, continere me domi, omnes recreationes abscindere, quod esset omnem mihi adimere libertatem, ac proinde conturbescerem & consenescerem ante tempus. S. Etiam si semel tantum quotannis communices, obstrictus es dare bonum exemplum alijs, nec ignoras, quàm grãde peccatum sit præbere alijs scandalum. Deinde communicatio frequens non tollit ludos & recreationes, imò probat & collat, modò licitæ sint & honestæ. Quod verò ais illa eripi libertatē, falsum est: si enim arbitraris tibi non cōmunicanti licitū esse quidlibet, hallucinaris: nam si sæpe, siue rarò cōmunicet, teneris abstinere te à peccatis. Imò qui, ppter recrea-

L. 16. 9.

MEDITATIONES. 95

tionem offendit Creatorem, perdit ve-
ram libertatem, cum faciat se peccati
seruum; imò & perdit veram lætiti-
am, quæ nascitur ex bona conscientia; at-
que hoc stultus mundus non intelli-
git. *Ioan. 8.* MUND. Ad sumendum hoc sanctum
Sacramentum, requiritur, vt homo sit
animo quieto, quod per crebras aduersi-
tates & perturbationes huius sæculi sæ-
pe fieri non potest; non conuenit igitur
sæpe communicare. S. Imò afflictiones
huius miseri exilij te deberent ad crebro
rem communionem impellere; nam in-
ter eius effectus numeratur & ille, quod
vires suppeditet in aduersis, vt signifi-
cauit Propheta, quando dixit, *Psal. 22.*
Parasti in
conspectu meo mensam aduersus eos, qui
tribulant me. Vnde olim Eucharistia da-
batur futuris martyribus, vt constantes
persisterent in cruciatibus. M. Si senti-
rem me vocari à Deo ad crebram com-
munionem, obsequerer libenter. S. Dic
quæso, quando oras Rosarium, visitas
Ecclesias, & alia pietatis opera præstas,
sentisné te vocari à Deo ad illa præstan-
da? M. Non. S. Cur ergo facis? M.
Quia videntur mihi bona, & commen-
dantur à concionatoribus. S. At sacra
communio sine cõparatione melior est
omnibus illis, magisque salutaris, & ab
omni;

omnibus. Sanctis laudata : tantumque
 valet ad acquirendam æternam gloriam,
 vt Ecclesia meritò illam vocet *pignus fu-
 turæ gloriae*. MVND. Vtut sit, non ta-
 men ausim ego sæpius diuinam illam
 mensam adire; tot enim prauis in
 sunt habitus, vt sæpe in mille incidant
 imperfectiones. Si iam anre ad hoc re-
 sponsum est. Veltu optas ab illis prauis
 habitibus liberari, vel non. Si optas, san-
 ctissimum hoc Sacramentum, cum de-
 bita præparatione acceptum, tantas tibi
 suppeditabit vires, vt omnes malos ha-
 bitus possis euellere : vt liquet multo-
 fecisse, qui huius cœlestis cibi erebro
 usu, ex carnalibus hominibus facti sunt
 spiritualissimi. MVND. Cedo ratio-
 bus tuis, libenterque communicarem
 sed nullam sentio deuotionem. S. For-
 putas ex deuotione fundendas lachry-
 mas, ducenda suspiria? Sed id necessa-
 rium non est: nec in his consistit deuotio
 ad ritè communicandum requisita. Sed
 faciunt lachrymæ cordis, hoc est, dolor
 de peccatis præteritis, & propositum o-
 uendi futura. Adhæc ille verè dicitur
 deuotus, qui in omnibus rebus se con-
 format voluntati diuinæ. Quare nollet
 omninò te ideo abstinere à communice-
 ne, quod desiat lachrymæ & gemitus

MEDITATIONES.

97

hæc enim, vt dixi, non sunt necessaria, & Deus ea concedit quib. placet. **MUND.** Vt fatear veritatem, planè mihi persuasisti melius esse sæpe communicare, quàm abstinere: sed vt dicam, quod sentio; piget & pudet me toties confiteri, aliasque præparaciones ad sacratissimum Domini corpus dignè recipiendum, instituerè; negotia quoq; occurrunt multa, quæ hæc opera impediunt. **S.** Hæc est tentatio Dæmonis, qui vt te huius diuini Sacramenti fructu spoliet, facit, vt tibi molesta & grauis appareat confessio, totaque ad communionem præparatio. Præterea negotia non impediunt nostra bona opera, nisi quando nos volumus; nam si constituerimus non negligere frequentationem huius mensæ, inuenimus & tempus transigendis negotijs idoneum, non intermissa communione. Quod si verò difficultas aliqua incidere, prudentia facile statuet, maioris momenti negotium minori esse anteponendum. Id modo relinquo tibi considerandum, quanti momenti sit ipsum saluatorem in animam nostram recipere. Denique recordare regnum cœlorum (vt **CRISTVS** Dominus noster dixit) pativim; vnde & ad illud obtinendum laboris opus est. **M.** Sic est, fateor me videntem.

Matt. II.

E **rum.**

etum, iam nunc statuo sapius hanc sa-
 eram mensam accedere; sed cuperem
 te cognoscere, quoties mihi acceden-
 dum sit. SPIR. Consule in hac re Pa-
 trem tuum spiritualem, eiusque consilio
 acquiesce, sic enim tuam sacram com-
 munionem comitabitur virtus obedien-
 tia admodum Deo grata M. Sed ex-
 pone, quaeso, tuam quoque de hac re sen-
 tentiam. SPI. Mea sententia alia non
 est, quam quae extat in libro de Ecclesia-
 sticis dogmatibus, cuius auctor est Au-
 GUSTINVS scriptor vetus, non Augusti-
 nus, ut communiter citatur, si in capitulo
 eum dixisset quotidie communican-
 te nec laudare, nec vituperare, subij-
 cit haec verba. *Omni diebus tamen diebus De-*
uinitate communicandum suadeo & hu-
 jusmodi. Itaque mihi videtur, satis tibi debe-
 re esse, si octavo quoque die communi-
 ces. In praecipuis autem festis, quae in
 hebdomadam incidunt, si desiderio co-
 municandi tenearis, poteris facultatem
 petere à Confessario. Quod si eam non
 get, non conuenit te illi tam importu-
 num esse, ut coactus tibi potestatem fa-
 ciat: melius enim est, promptè obsequi
 sibi que imperare. Reliquis deinde die-
 bus & festis minus principalibus potest

MEDITATIONES. 99

communicare spiritualiter : vnde magnus quoque fructus in animam tuam redundabit,

DE COMMVNIONE
SPIRITVALLI.

QVONIAM communio spiritualis admodū utilis est & fructuosa p̄ animabus, breuiter de ea hic agam, vt pij homines, vbi cognoriat quid sit, & qua ratione iustituatur, ex ea quoque tam consolationem, quàm profectum aliquem spiritualem capere possint. Dicam igitur quatuor. Primò, in quo consistat communio spiritualis. 2. Quem fructum afferat animis. 3. Quam præparationem requirat, & de modo eā exercendi. 4. & postremò, quam sit Deo grata. VERVM primò sciendum est, tam spiritualement, quam sacramentalem communionem fundatam esse in fide. Nam ex eo quod quis credit in Sacramento existere Dominum omnis boni auctorem, ad eum quoque recipiendum incitatur: nec enim alia de causa sub speciebus panis delitescere voluit, quàm vt animas nostras pascere mus, Vnde quando reipsa sacra hostia à nobis accipitur, dicitur communio Sacramentalis ; cum verò tantum recipitur mentis affectu, vel de-

E 2 siderio,

siderio, vocatur communio spiritualis. Itaque communicare spiritualiter, aliud non est, quàm ex intimo cordis affectu sacramentum communionem desiderare, & per eam vñire se & incorporare cū Christo Domino nostro. Sic intelligitur illud S. Ambrosij dictum. *Non manducant, sed manducant.* licet enim non manducant sacramentaliter, manducant tamen spiritualiter.

2. FRUCTVS quem communio spiritualis adfert animæ, est ipsius Sacramenti gratia, & alij quidam effectus. Scilicet ut enim qui à Spiritu sancto motus est, de peccatis dōlet, & amando Deum baptizari desiderat, gratiam baptismi consequitur (quod baptismi desiderium à Theologis vocatur Baptismus flammis,) sic prorsus contingit in hoc Sacramento sacræ communionis. Verum quod idem est, spiritualiter communicante, ut sacrum Conc. Trident. in Sess. 13. c. 10. notat, non fieri participem omnium effectuum Sacramenti, sicut fit, qui baptizatus, dispositus communicat simul sacramentaliter, de quo dictum est supra in annotatione Meditationis quartæ. Sanctus Thomas in opusc. 38. cap. 19. tres enumerat spiritualis communionis effectus. Primus est, remissio peccatorum.

liberatio à morte aeterna. 3. vera participatio corporis Domini nostri in vita aeterna.

3. PRAEPARATIO & modus communicandi spiritualiter consistit in his quinque punctis. Primum est, vt audieturus sacrum Missæ, propositum in animo faciat communicandi in eo spiritualiter, orando Dominum vt particeps fiat fructuum venerabilis Sacramenti. 2. examinabit breuiter conscientiam, dolendo de defectibus, & veniam à Deo poscendo, cum adiuncto proposito se emendandi, suoque tempore confitendi. poteritque sponte facere etiam aliquam poenitentiam. 3. Dum Sacerdos peruenit ad Offertorium, ipse quoque se offeret Domino, obsecrans denuò, vt virtutis sanctissimi Sacramenti particeps esse possit, eaque de causa inuocabit B. virginem, vel alium sanctum patronum suum, vt pro ipso intercedere velit. 4. Quando Sacerdos est communicaturus, colliget se, ac si Sacramentaliter communicare vellet, & deinde cum quodam affectu sacram Eucharistiam in animam suam recipiat. 5. Denique gratias aget Domino.

Vbi aduerte, quod hic dictum est de Missa, non eo dictum esse, quòd ad com-

E 3 mu-

communicandum spiritualiter, necessarium sit audire Missam, vel ei interesse, cum possit quoque id fieri in cubiculo, extra Missam, & quidem vno die saepius. Idcirco autem Missae mentio facta est, quia communicatio illa spiritualis facilius & cum maiori deuotione fit in Missa.

4. Iam quam grata sit Deo communicatio spiritualis, vel desiderium sumendi sacram Eucharistiam, facile intelligi potest ex his miraculis. 1. S. AMBROSIVS vicinus morti affligebatur, quod cum desideraret communicare, non posset id verbis exprimere, erat enim loquela destitutus. Verum Deus nocte ter acclamauit Honorato Vercellensi Episcopo, in viam se daret, vt sacram Eucharistiam praeberet suo seruo Ambrosio, qui conspecto Domini nostri corpore in spiritu exultauit, & deuotè illud recepit. 2. Ad S. Onuphrium in solitudine Aegypti existentem, communionis quod cupidissimum Deus octauo quoque die mandauit angelum, qui sacram illi adferret Eucharistiam, & magno animo sensu è manibus angeli eam recipiebat, vt scribit *Marulus* lib. 4. c. 12. 3. Secundus miles conuersus & baptizatus à sanctis Martyribus Faustino & Iouita magno ardebat desiderio communicandi.

MEIDTATIONES. 103

di. Sancti precantur Deum pro illo. & ecce aduolat pulcherrima columba ore ferens hostiam consecratam, quam Faustinus, qui erat Sacerdos magna reuerentia acceptam communicauit, Secundo. Ita vigil. de fruct. sanct. discurs. 27. 4. Refert iacobus de Voragine in quodam sermone de S. Sacramento, fœminam quandam cum à Parocho suo sacram communionem postulasset, nec obtinisset, redditam mœstissimam, & in quodam Ecclesiæ angulo ea de causa multas profudisse lacrymas. Deinde venerandum quendam Prælatum multis clericis stipatum Ecclesiam intrasse, & fœminam rogasse, cur fleret, cognitaque causa ad aram duxisse, & hostia ei porrecta dixisse: Corpus meum tibi veram salutem impertiat. Ex quibus verbis cognouit fœmina, illum fuisse CRISTVM. Parochus autem in templum reuersus, aduertit in theca Sacramenti duas tantum esse hostias, cum ipse reliquisset tres: qua de causa ipse obstupuit, mulier verò cum magna consolatione recessit, *Vigil. de fruct. sanct. discurs. 27.* Legimus quoque in vita Beati Laurentij primi Patriarchæ Venetiarum, virgines cuiusdam monasterij cum in festo sanctissimi Sacramenti com-

municare non possent, misisse ad Patriarcham rogatū, vt ipsas in Missa Domino commendaret, idq; Patriarcham fecisse, sed sub mediū Missæ eundem extra scriptum, ita tamen vt oculis astantium non subduceretur, vni earū virginum, quæ in clusa cellæ magno in oratione tenebatur Eucharistiæ desiderio, communionem verè porrexisset. Quæ reliquæ caruerunt quia alijs exercitijs se dederant.

DE PRÆCIPVIS SANCTISSIMI SACRAMENTI FIGURIS.

PRIMA figura huius venerabilis Sacramenti in sacra Genesi c. 14. quando Abraham singulari victoria perditus est contra illos reges. Redeunt enim à victōria, inquit Scriptura, Melchisedech rex Salem, quod esset rex altissimi Dei. obtulit panem & vinum, & Abraham benedixit: Melchisedech autem fuisse figuram CHRISTI, probat B. Paulus ad Hebræos c. 7. Quodque panis & vinum ab eo oblata, fuerint figura corporis & sanguinis CHRISTI, quæ ipse (existens Rex & Sacerdos secundum ordinem Melchisedech. Psal. 109.) obtulit summo Deo, & postea nobis reliquit: corpus quidem sub specie panis, & sanguis

MEDITATIONES. 105.

nam sub specie vini, Sancti Patres consentienter docent. Ex hac autem figura, discimus, vt in sanctissimo hoc Sacramento fructuosè recipiamus CHRISTVM, & benedictionem ab eo consequamur, necesse esse, vt prius pugnam instituamus contra effrenes animi motus, & contritionis, confessionisq; opera peccata expellamus, sicut fortis ille Abraham expulit inimicos suos Reges.

2. FIGURA huius augustissimi Sacramenti fuit *Panis propositionis*, qui in mensa propositionis in conspectu DEI afferuabatur Exo. 25. Leu. 24. Hoc pane vesci non poterant nisi mundi & sanctificati, & idèd vocabatur Panis sanctus, & panis sanctificatus. 1. Reg. 21. Matth. 12. Quo significatur, vt vescamur sacrosancto cibo legis gratiæ, per illum præfigurato, opus esse, vt simus casti, & mundam conscientiam habeamus.

3. FIGURA huius diuini Sacramenti fuit panis subcineritius, quem angelus attulit Heliaë, cuius virtute ille confortatus, vt sacra scriptura 3. Reg. 19. testatur, ambulauit quadraginta diebus, & quadraginta noctibus, vsque ad montem Dei Oreb, vbi postea Dominum vidit. Hæc figura significat virtutem & efficaciam, quam sancta cõmuniõ nobis præbet.

bet, ad absoluendum ærumnosam huius vitæ peregrinationem vsq; ad montem cœlestem, vbi Deum cum incredibili voluptate contemplantur.

IAM velut Panis communis conseruat vitam temporalē. 2. auget & corroborat. 3. licet sæpè comestus, non tamen gignit fastidium. imò malum signum est, quando panis alicui non sapit. 4. sine pane conuiuium, licet pretiosissimis abundet ferculis, non est perfectū. Sic cœlestis hic cibus sub speciebus panis vitam spiritalem conseruat. 2. conferendo gratiā, quæ est animæ vita, eandā auget, & contra demones fortiorē reddit. 3. Hic sacer cibus spiritualibus hominibus nunquā adfert fastidiū. Quod si infirmis nō placeat, id fit, quia animalis homo nō percipit que Dei sunt, 1. Cor. 2. 4. Habeat Christianus omnia bona huius vitæ mortalis, si ei desit, quod in hostia sacra continetur, nihil habet, imò verè dici potest miserabilis. Deniq; panis, antequam ad suam perfectionem veniat, multa patitur. Nam granum frumenti, quæ eius est materia, primò seminatur, & terra operitur, tum metitur, excutitur, cribatur, mola atteritur, in massam cogitur, ignique excoquitur, sic vt optimè conueniat cum hoc Sacramento, in quo CHRISTI D. N. passio

MEDITATIONES. 107

tanta pro nobis perpeſſi, repræſentatur.

4. FIGVRA fuit Agnus Paſchalis. Exo. 12 cuius hæc fuit cærimonia. Agnus eſſe debebat immaculatus & anniculus. Edebatur aſſus, & feſtinater cum lactu- cis agreſtibus, paneque azymo. Qui au- tem edebant, debebant eſſe ſuccincti coriis, baculumque habere in manu, & calceamenta in pedibus. Qua cærimo- nia Deus ſignificabat Iudæis, eos eſſe pe- regrinos, S Chryſoſt. hom. 83. in Matth. eam in hunc modum nobis accommo- dat. Si, inquit, Iudæi tantum ituri per Pa- leſtinam veſcebantur agno tam operoſo ritu: quanta vigilantia nobis conuenit ve ſci in hoc Sacramento agno verè immu- culato, qui iter habemus ad cælum: tan- to certè (ſubiungit dē Sanctus) amplius, quo grauior pœna conſtituta eſt indi- gnè manducantibus.

5. FIGVRA fuit Manna, Exo. 16. populo Iſrahelitico poſt trãſiſſum ma- re rubrum in deſerto cælitus datum, cum tenderent in terram promiſſionis, S. Au- guſt. tract. 10. in Ioan. ſcribit ſacram Eu- chariſtiam quoque in huius vitæ deſerto nobis dari, in quo baptiſmi ſacri aquis ſe- mel abluti, tendimus ad cælum, terram promiſſionis, & patriam noſtram. Man- na fuiſſe typum ſanctiſſimi Sacramentis

mare verò rubrum baptismi ait S. Paulus 1. Cor. 10. Māna has habebat proprietates. Primum, licet quidam multū ex eo colligerent, alij verò parum, omnium tamen eadem erat mensura, Sic in hoc Sacramento Eucharistiæ, non minor est virtus in quavis hostiæ consecratæ particula, quàm in hostia tota. Vnde in hymno S. Thomæ dicitur, *tantum esse sub fragmento, quantum toto tegitur*. 2. Manna colligi poterat quocunque die, excepto solo sabbato: sic hoc venerabile Sacramentum sumi potest quocunque tempore, usque ad æternam requiem per sabbatum significatam, quando cum scelice tranquillitate visione Dei perfruemur. 3. Manna omnis generis sãpores, pro cuiusque comedentis voluntate reddebat. Sap. 16. *Angelorum esca nutriti sunt populum tuum & paratum panem de caelo prestisti illi sine labore, omne delectamentum in se habentem, & omnis saporis suavitatem*. 4. Multi Iudæorum grauter puniti sunt, quod cõtempserunt manna dicentes, *Anima nostra nauseat super cibo isto lenissimo*. Nũ. 2. Sic olim multi, siue ij fuerint heretici, siue mali Christiani contempserunt sacram Eucharistiam. Refert enim S. Paulus 1. Cor. 11. iam suo tempore multos mortuos fuisse, quod contempserunt

MEDITATIONES. 109

tempo hoc diuinissimo Sacramento, indignè communicassent.

6. FIGURA fuit Arca, de qua agens S. Tho 12. quæst. 102. art. 4. ad 6. ait, Sicut arca facta erat ex lignis Sctim, Exod. 25. nempe ex cedro splendenti & puro, sic corpus CHRISTI Domini nostri constat ex purissimis membris. Adhæc arca intus erat inaurata & foris, quæ inauratio sapientiam & caritatem CHRISTI designabat. In arca erant tria. Primo, vna aurea continens Manna, & designabat animam Christi in se omnem diuinitatis & sanctitatis plenitudinem continentem. 2. Erat Virga Aaronis, quæ denotabat sacerdotalem CHRISTI potestatem, 3. Erant duæ tabulæ, quæ indicabant CHRISTVM fore legistatorem. Et sicut Arca erat in tabernaculo, operta velo. Exod. 26. 30. & 40. Sic in hoc Sacramento CHRISTVS accidentibus panis & vini opertus, quasi velo continetur. DVO verò præcipuè commemorat scriptura diuina de Arca, quæ mirabiliter apparent in hoc Sacramento. Primum est, quod DEVS beneficio arcæ innumeris beneficijs filios Israhel affecerit, non solum sigillatim in ijs ædibus, in quibus dignè recipiebatur, vt fuit domus Obededom, quæ à DEO ad arcæ aduentum mirificè fuit benedi-

Eta. 3. Reg. 6. verum etiam communiter
 in populo toto, qui sicis pedibus Iorda-
 nem transiit, eo quod antegressa arca
 Iordanis diuitus, viam illis patefaceret, &
 aquæ, quæ descendebant ad præsentiam
 arcæ, consisterent, & in altos quasi mu-
 ros firmarentur: Non secus hoc diui-
 num Sacramentum, non solum affert be-
 nedictionem ijs, qui dignè illud in ani-
 mæ suæ domum recipiunt, verum etiam
 prouincijs, regnisque integris, quorum
 peccata Dominus generatim non vlcisci-
 tur ob respectum huius venerabilis sacra-
 menti. Alterum est, quod DEVS grauitè
 punierit eos, qui arcam aut indigne tra-
 ctarant, vel non congruentem veneratio-
 nem illi derulerant, vti legimus 1. Reg. 4.
 Nam cum populus Israheliticus vno in
 bello contra Philistæos gesto, quatuor
 millia hominum amisisset, curauit ar-
 cam Domini in castra adduci, sperans se-
 eius præsentia victoriam consequutu-
 rum. Sed contrarium euenit. Capta e-
 nim est arca ab hostibus, & exercitu ipso-
 rum triginta millia hominum ob peruer-
 sam vitam, exiguamque pietatem, inter-
 ierunt Philistæi etiam, quia indignè arcæ
 Dei tractarant; (deposuerant enim eam
 in abominando templo suo iuxta idolum
 Dagon) tam grauitè castigati sunt, maxi-
 mè

MEDITATIONES.

FF

mè Azotij, vt sacra Scriptura dicat, 1. Reg. 5. *Aggravata est manus Domini super Azotios, & demolitus est eos.* Præterea de Betfamtis, quod eam debita reuerentia non affecissent, & curiosè respexissent, ait Scriptura, 1. Reg. 6. *Percussit de populo septuaginta viros, & quinquaginta milia plebis.* Idem euenit illis, qui indignè hoc Sacramentum recipiunt, hoc est, in peccato mortali, per idolum Dagon denotato, eo quod simul consistere non possint.

7. FIGURA fuit Farina Helisæi, 4. Reg. 4. Cum enim propheta iussisset coqui herbas quasdam pro filijs Prophetarum, hi degustatis illis, deprehenderunt tam esse amaras, vt clamarent ad Elisæum, *Mors in olla vir Dei.* Quare sanctus Propheta immisit in ollam farinam, qua omnem sustulit amaritudinem. Sic Christus ex farina factus panis & Sacramentum, omnem afflictionum nostrarum amaritudinem tollit, facitq; vt nobis vitam, non autem mortem afferant.

DE REVERENTIA ET DEVO-
tione Sanctorum erga hoc diuinissimum Sacramentum.

VT initium faciamus ab omnium sanctorum regina, ait S. Bonauentura, Virginem Mariam additissimum

simam fuisse huic Sacramento: cumque
S. Joannes, cui ipsa de cruce à IESU erat
commendata, rem diuinam faceret, illā
magna humilitate & deuotione glorio-
sum D. N. corpus ab eo accepisse, non in
remissionem peccatorum, quæ nulla un-
quam commiserat, sed ad referendam
Domino gratiam pro innumeris benefi-
cijs ab eo receptis, atque etiam ad impe-
trandam charismatum, donorumque ce-
lestium copiam pro nouis Christianis. S.
Lucas quoque in Actis Apost. cap. 2. fa-
tis clarè indicat, qua reuerentia & deu-
tione illi primitiue Ecclesie Christiani
affecti fuerint ad coelestem sacri altaris o-
bum, quandoquidem sæpe cum multa
deuotione eum recipiebant. Atque hinc
sanctitas feruorque veterum Christiano-
rum originem habuit, vt non solum a-
quo, sed etiam libenti animo contume-
lias, bonorum suorum rapinam, ac co-
iam mortem ipsam propter CHRISTUM
perferrent. Scribitur Constantinum Ma-
gnum non minus piū, quàm poten-
tem Imperatorem, tantam fiduciam, cū
summa deuotione coniunctam, in virtu-
te huius augustissimi sacramenti collo-
casse, vt nunquam potestatem faceret mi-
litibus impressionem faciendi in hostes,
nisi prius summa reuerentia sacram Euc-
char

MEDITATIONES. 113

charitiam, quæ in Missa pro exercitu in ara portatili, ut habet Eusebius in vita Cōstantini, consecrabatur, supplices adorassent.

S. AVGVSTINVS *epist. 113. ad Iannar* ait Saluatorem nostrum idcirco in finem vitæ suæ distulisse huius diuinissimi sacramenti institutionem, ut eius dignitas & excellentia altius discipulorum pectoribus, memoriæque infingeretur, atque ita in eius amorem & deuotionem magis inflammaretur.

S. HIERONYMVS paulò ante mortem sanctiss. sacramentum accepturus abiicit se humi in saccum, & genibus flexis cum multis lachrymis communicauit Euseb. in eius vita.

S. IOAN. CHRYSOST. *in libro de Sacerdotio* refert suo sæculo, senem quendam venerabilem & pium, ingentem angelorum multitudinem magno splendore conspicuam circum sanctissimum sacramentum vidisse, qui inclinantes se illud venerati, more militum, dum præsto adit, vel transit Imperator.

idem S. Chrysostr. *hom. 60. ad pop. Antiochenum*, nos alloquitur his verbis, Cōfidera homo quanto honore à Deo sis affectus, qua mensa fruaris quando communicas, ea enim conspecta etiam ange-

li contremiscunt, & ob lucem inde emicā-
tem, non audent eam liberè cōtueri. *Ad-
dit deinde.* Vnus sit nobis dolor, hac men-
sa priuari.

Rursum *homil. 61.* appellat hoc Sacra-
mentum miraculum mysteriorum legis
Christianæ, in quo Saluator nobis cor-
pus suum impertiuuit, ad declarādum de-
siderium, quo flagrat nos intimè sibi vni-
endi, quod proprium eorum est, qui ar-
denter amant. Et *ho. 45.* in Ioan. ait, nos,
dum sacram Eucharistiam sumimus, red-
di dæmonibus terribiles, & ab hac mensa
debere nos velut leones ignem spirantes
recedere.

*S. CYRILLVS Alexandr Episc. li. 4. in Io-
an. c. 17.* cohortans ad reuerentiam & cul-
tum huius Sacramenti, ait, beneficio illi-
us non solum fugari mortem, verum et-
iam pelli morbos, crudelem & inordina-
tam membrorum legem cohiberi, pieta-
tem corroborari, & animi perturbationes
sedari. CHRISTVM quoque à nobis rece-
ptum, velut bonum pastorem, dantem
pro nobis animam suam, nos à calamito-
sæ huius vitæ periculis liberare.

S. THOMAS Aquinas opuscul. 57.
cùm hoc Sacramentum appellasset con-
uiuium pretiosum, admirandum, salu-
tare, & omni suauitate plenum, vt prouo-
ca-

MEDITATIONES. 115

caret nos in illius amorem, subiūgit, nulum Sacramentum æquè esse salutare, ac hoc. Nullum, inquit, Sacramentum, est isto salubrius, quo purgantur peccata, virtutes augentur, & mens omnium spiritualium charismatum abundantia impinguatur. cuius suauitatem nullus dignè exprimere sufficit, per quod spiritualis dulcedo in suo fonte gustatur. Addit quoque, cum CHRISTVS sciret discipulos suos discessu suo contristandos, reliquisse illis hoc Sacramentum, tanquam solatium singulare ipsorum, & totius Ecclesiæ militantis. Affirmat etiam, Sacramentum hoc prodesse, non solum viuus, sed etiam mortuis.

S. IGNATIUS epist. 10. ad Ephes. scribit sacra communione retundi vim & potentiam Satanæ, qui omnes conatus suos, quasi totidem sagittas non aliò collimat, quàm vt nos in peccatum pertrahat.

De huius Sacramenti fructibus scribunt multi, vt Richar. in 4. sent. dist. 11 Et S. Thomas opusc. 58. à cap. 21. ad 25. omnes verò reuocantur ad hos 12. Primus est, viuificare. 2. relaxare. 3. inflammare. 4. dare patientiam in aduersis. 5. nutrire. 6. restaurare. 7. vnire. 8. communicare. 9. sanare. 10. conser-

uare, 11. corroborare. 12. perducere. S. Bernardus proprium sacræ Eucharistiæ effectum facit, reddere hominem mansuetum ad suscipiendam correctionem, patientem in laboribus, in amore ardentem, promptum ad obediendum, & deuotum ad gratias agendas. S. Vincentius alium adiungit fructum, hoc nempe diuinum sacramentum esse optimum antidotum ad effugiendas pœnas Purgatorii, eò quod frequentatum præteritorum peccatorum pœnas imminuat.

NOTAT B. Laurentius Iustinianus, sic ut cibus corporalis hominem nutrit, facitque ut crescat, etiam si non animaduertamus, sic hoc diuino sacramento confortari & roborari animam augmento gratiæ etiam si non sentiamus.

Quod ad Timorem reuerentialem attingit, quem habere debemus erga tantum & tam tremendum sacramentum, notauit paucula quædam. Et primò, S. Matthæus c. 27. & S. Lucas in Act. Apost. c. 13. scribunt sacrilegum Iudam, cum post venditum CHRISTVM, & cogitationem de eo in manus Iudæorum tradendo susceptam, tam peruersa intentione communicasset, ac deinde cognouisset CHRISTVM esse ad mortem condemnatum, quo se suspendisse, mediumque crepu-

MEDITATIONES. 157

isse, & omnia eius viscera effusa esse, quam crudelia in benignum eius magistrum & benefactorem IESUM, existisset.

S. PAULVS item I. Cor. 11. refert multos è Corinthijs partim infirmatos, partim mortuos, non spiritali tantum, sed etiam corporali morte, eo quod indignè corpus Domini nostri sumpserint.

S. IOAN. CHRYSOST. *hom. 6. ad pop. Ant.* inquit. Si ex eandem descis in iudam quod CHRISTVM prodiderit, & in iudæos, quod quod eum crucifixerint, quid fiet tibi, si post tot beneficia ab hoc Domino tibi prestita, ut tua causa factus sit homo, quod pati voluerit, eum recipias in animam peccatis inquinatam? *Et hom. 83. in Mat. ait:* Deum non modò grauitè puniturù eos, qui indignè communicant, sed etiã qui S. Eucharistiam administrat ijs quos constat esse impios & indignos. Addit p̄tèrea: Quemadmodum cibus corporalis, si incidat in stomachum vitiosis humoribus plenum, detrimentum & perniciem adfert comedenti, sic sanctissimum Sacramentum, cibus scilicet spiritalis, si incidat in animam grauibus peccatis obnoxiam, damnationem procreat cõmunicanti. Idem loco citato asserit Augustin ait enim non minus peccari ab ijs, qui CHRISTVM recipiunt in corde peccatis

ta-

raminato, quàm qui Christum Iudæis crucifigendum tradiderunt.

S HIERON. in ep. quadam ad Sacerdotes. Dic mihi, inquit, ô scelcrate sacram Eucharistiam recipiens, quomodo labijs istis ausus es osculari filium Dei, quibus osculatus es meretricem? cur Iuda osculo filium hominis tradis?

S BERN in tractatu de modo viuendi, ad sororē in sermone de cōmunionē, ait corpus D. N. esse vitā ijs, in quibus viuit Christus, & mortem ijs, qui sua culpa sunt diaboli mēbra recipiendo sacramentū in suam damnationem. Et in ser. de cōn. Dom. scribit indignè communiantes cum proditore Iuda sumere venenum. Alius quoque Doctor quidam dicit, Communicare in peccato mortali non esse aliud, quàm ex voluptate sensuali CHRISTVM iam venditum osculari.

S. THOM. op. 38 c. 18. declarans magnā ingratitude communiantium in peccato mortali, in hunc modum loquitur. Quæ enim potest esse ingratitude maior, quàm si quis habens Dominum, à quo accepisset quicquid haberet boni, & ipsum insuper morte sua de suspendio liberasset: eundem Dominum in stabulū immundissimum inimici sui traditione duceret, & ibi conculcasset, rursusque os-

MEDITATIONES 119

cideret, & tamen hoc facit, qui sanctum Sacramentum indignè sumit.

Iam si ex me perconteris, qui sint illi, qui indignè communicant? Respondeo, qui existentes in peccato mortali, sine confessione vel commissorum peccatorum dolore, vel sine firmo proposito in posterum abstinendi à peccatis mortalibus, aut excommunicati, vel peruersa intentione communicant. Ratio est, quia tanto Sacramento fit iniuria, quod quoniam in se continet CHRISTVM, omnis puritatis & sanctitatis fontem, summa quoque puritate & sanctitate recipiendum est, idque indicauit Dominus, quando ante communionem portatam Apostolis lauit eorum pedes, Ioan. 13.

S. CYPRIANVS *sermones de lapsis* recenset quatuor miracula, quæ eius tempore contigerant in pœnam eorum, qui hoc diuinum & venerabile Sacramentum indignè receperant, vel contumaciabant.

S. IOANNES CHRYSOSTOMVS. *homil. 5. in epist. ad Timotheum* eadem de causa dicit. Non est audaciæ sapius accedere ad Dominicam mensam, sed indignè accedere, etiam si semel quispiam in toto vitæ tempore accedat, *Et in Oratione de B. V. b. i. lo.*

logonio. Communionis, inquit, tempus non est festum, nec celebritas, sed conscientia pura, vitaq; à peccatis repurgata.

S. HILARIUS, vt refertur, *De Conf. d. 1. can. timendum est.* Ne diu, inquit, abstractus à corpore Christi, alienus maneat salute. Vnde qui peccare quæuerit, communicare non desinat.

S. AMBROSIVS *de Sacramentis li. 3. c. 1.* exhortans nos ad frequentationem huius Sacramenti, habet hæc verba: Sic vtue, vt merearis quotidie accipere: Qui enim non meretur quotidie accipere, non meretur post annum accipere. Idem dicit Augustinus epist. 78. ad Ianuar. & serm. 28. de verbis Dom.

MIRACVLA QVÆDA

De sanctissimo Sacramento ex auctoritate probatis collecta.

1. S. GREGORIUS Papa, communicaturus populum, cum ad matronam quandam peruenisset, dicens, more iamnum consueto, *Corpus Domini Iesu Christi*, &c. Et illa ridens, mox dextera ab eius ore retracta partem illam dominici corporis super altare deposuit. Expletis verò Missarum solennibus, matrona coram populo inquisiuit, quid obrem corpus Dominicum sumptura decere præsumpsit? Respondit, quia partem

quē proprijs manibus me fecisse cognoveram, tu corpus Dominicum perhibebas. Tunc Gregorius cum tota plebe flexis genibus Deum oravit, & ilicò particulam panis, quam super altare posuerat carnem factam reperit, cum omnium circumstantium stupore. Et matrona illa credulitatis gratiam recepit, plebs verò in sua fide amplius confirmata est. Rursus itaque in orationem cum eadem prostratus carnis frustum in panis primordia reformavit, quem mulier cum magna devotione sumpsit. *Ioan. Diacon in vita S.*

Gregory. l. 2. c. 41.

2. S. Gregorius Nazianz. in oratione de morte Gorgonia sororis suæ scribit, illam morbo incurabili laborantem, cum iam in remedijs humanis nullam spem haberet, nocte quadam Ecclesiam ingressam, & prostratam ante sanctissimum sacramentum eousque orasse, donec sana & valens exurgeret, cum stupore totius familiæ.

3. Adolescens Anglus nomine Imma bello captus à Domino suo in vinculis detentus est, donec lytrum persolutū esset. Verùm quotidie mane certa hora omnia vincula per se dissoluebantur, sic ut Imma omnino esset liber. Postea autem innotuit fratrem eius Germanum

F sa-

Sacerdotem quotidie pro anima illius, quasi defuncti è Purgatorio Missæ sacrificiū obtulisse, & vincula Immæ sub tempus elevationis & hostiæ soluta fuisse. *Ex dal. 4. hist. Angl. c. 22.*

4. Nobilis quidam Germanus, nomine Osualdus Mulier, in Paschate communicaturus, non contentus parua hostiæ quæ solet dari communicantibus, voluit sibi dari maiorem, cuius potentiam motuens Parochus, assensit. Simulatque aut tempore cōmunionis eam accepit, ceptū ei mox sub pedibus terra dehiscere, cumque in altare, quod erat lapideum, manū iniiceret, ut se teneret, lapis ipse velut cōemollitus est, in quo signa digitorum adhuc expressa cernuntur. Itaque miser convertens vindictam diuinam esse præsertem, à Deo ignosci sibi tantam arrogantiam postulavit. Cumque hostiam deglutire non posset, Sacerdos eam asseruavit eadē hodieque visitur nonnihil sanguine tincta; & qua parte salivam attigerit, notari potest. Altare quoque cum expressione digitorum adhuc exstat. Accidit hoc miraculum in pago Seefeldt tribus millibus ab Oeniponto, in Germania. Ab his quot tamen annis tam hostia, quam in lapis altaris metu hæreticorum, qui ut inimici huius Sacramenti, solent suppressi

MEDITATIONES.

123

re eius miracula, sunt transfata Oenipontum *Tilman. Bredenbach. lib 1. Sacr. Coll. cap. 35.*

5. Cùm S. Ioannes Chrysoft. concionibus suis aliquando conuertisset quendam primarium hæreticum; conatus est idem & suam coniugem conuertere: sed quia obstinata in hæresi permanebat, respondit illi, si Catholicæ religioni se adiungere nollet, se ab ea discessurum. Itaque mulier metu Diuortij, finxit se conuersam, & more Catholicorum ad communionem accessit. Verùm quia reformidabat accipere Eucharistiam, curauit sibi per fidam ancillam secretò particulam panis similem ei, quæ dabatur in cõmunionem afferri. Cùm ergo tempus communionis adesset, occultè ab ancilla panem accepit, fingensq; esse consecratum in os immisit, qui miraculosè conuersus est in lapidem. Mulier rei miraculo attonita, adiit Episcopum S. Chrysostomum, lapidem, in quo signa adhuc dentium exstabant, ostendit. Materia lapidis non erat communis, sed ignota, color verò pulcherrimus. Mulier itaq; ad S. Episcopi pedes abiecta cum lachrymis veniam petijt, & dolens de sua obstinatione & simulatione verè conuersa est, Ecclesiæque reconciliata, catholicè deinceps cū marito suo

F 2

vi-

vixit. Scribit hoc miraculum *Nic. Calliph.*
li. 13. c. 7. & Sofom. l. 8. ca. 5.

6. Rodolphus Comes ab Habsburg
 venationis causa foras profectus, cū ma-
 gnis imbribus de cœlo decidentibus se-
 te sacerdotem obuium haberet, ex eo pe-
 cunctatus est, quò in tanto imbre tendere
 ret? Respondit, vt sacram Eucharistiam
 firmo rustico porrigeret. Itaque Rodol-
 phus ilicò ex equo descēdit, genua flexa
 & humiliter sanctissimum sacramentum
 adorauit: deinde suum equum Parochus
 famuli verò ædituo dedit, ipse verò pe-
 s. Eucharistiā vsque ad egri rustici domum
 insecutus est. Bonus sacerdos admirabilem
 pietatem & humanitatem Comitum, gratias
 ei egit, diuinamque bonitatē impetrari
 raui, vt factū hoc remuneraretur. Quod
 que mirabile est, breui tempore e Comitis
 Imperator factus est: cuius successores
 sunt Archiduces Austriae, Principes & Re-
 ges innumerabilium nationum. Quod
 verè dici potest, amplitudinem & splen-
 dorem omnem domus Austriacę natum
 esse ex pietate & deuotione erga hoc
 ctissimum sacramentum. *Theatrum
 & humane, vol 27. l. 3 tit. sacrorum.*

7. PASCHASIVS in libr. de corpore
 Domini capit. 14. scribit presbytero
 dam valdè religioso, cū saepe Deum

MEDITATIONES. 125

gasset, vt pro sua consolatione Dominū videre posset in sacra hostia, Christum apparuisse in specie pulcherimi pueri, eiusque conspectu summa illum voluptate affectum fuisse. Addit idem Paschasius Deum solere eiusmodi miracula facere, vel ad corroborandos in fide quosdā simplices; vti factum est in miraculo S. Gregorij supra enarrato, vel ad solandos eos, a quibus ardentem amatur, vt accidit huic pio presbytero.

8. S. AMBROSIVS in oratione funebri fratris Satyri scribit, cū Satyrus aliquando naufragium fecisset naui tota cōfracta, proq; mortuo haberetur, tamen tandem è fluctibus saluam emerissee, quod ante susceptam nauigationē se sacro Christi corpore communiisset.

9. Iudæus quidam cū teneretur desiderio cognoscendi Christianorum mysteria, ingressus Ecclesiam attentè audiuit sacrum Missæ à S. Basilio factum, & in eleuatione sacræ hostiæ vidit in ea puerum Iesum admodum speciosum & amabilem; qua visione magna consolatione perfusus est. Communicante deinde populo, ipse quoque communicauit, & S. Eucharistiæ particulā reueruatam vxori ostendit, patefaciens ei visionem, & mysteria Christiana collaudans, vt eam ad-

morem Christianæ fidei pertraheret. Postero die mox S. Basilium adiit, & toto rei successu exposito, ab eo baptismum postulavit *Amphilochius in vita Sancti Basilij, & Cyrus prodromus in suis epigramm.*

10. S. BERNARDI tempore, homo quidam inops, sed bonus Christianus suæ coniugis adulteræ maleficijs indigne excruciatu & consumptus ad ipsius S. Bernardum adducitur, qui cognito eius cruciatu, misericordia motus à fratribus, curavit hominem duci in Ecclesiam, ubi cum capiti eius imposuisset Sacramenti ciboriū, ilicò ab omni maleficio miser homo liberatus, & sanus sanum reuertit. *Guiliel. in vita S. Bernardi c. 10.*

11. *In Prato spirituali cap. 30.* scribitur in Dade vrbe Cypri fuisse hæreticum nomine Isidorum, qui nulla ratione pertinebat vxori suæ, alioquin Catholicæ, ut iret S. communionem, eamque in re observatores cõstituerat. Cum verò quadam die cognouisset eam in domum suam sui communionis causa diuertisset, ipsamque iam communicasse deprehendisset, furore ardens inuolauit in mulierem, gutturque eius hinc inde iactando

MEDITATIONES. 127

tam diu impressit, donec Eucharistiam euomeret, qua re non contentus, S. Eucharistiam pedibus conculcauit. Sed quoniam ex hostia magna mox flamma erupit, non nihil redditus est attonitus. Duobus diebus post apparuit ei homo quidam niger & terribilis dicens: Isidore, nos duobus eidem addicti sumus supplicio, Tum Isidorus. Quis es tu? Respondit. Ego sum, qui alapam dedit CHRISTO in praesentia Annae. Hoc viso perterrefactus Isidorus poenitentiam duram agere coepit.

12. Legimus in vita S. Clarae, cum Fredericus Imp. affligeret Ecclesiam & Saraceni inuaderent Assisium. ac iam iam in muros monasterij ad constuprandas sanctimoniales insilirent, S. CLARAM Abbatissam, licet corpore aegram, magna fide sanctissimi Sacramenti thecam arripuisse, eaque ad muros, quos hostes conscendebant, obuersa, in hunc modum orasse, Domine tuere has famulas tuas, quae mundum tui causa dereliquerunt, & amore tui hic sunt inclusae. Defende eas Domine, nam ego non possum eas defendere. Vix verba protulerat, & confestim audita vox est dicentis: Ego defendam vos. Saraceni itaque cum tanta trepidatione se in fugam continuo coniecerunt, ut multi se e muris praecipites

in terram dederint, alij verò excœcati ne
scirent, quò deflecterent. *Sur. to. 4. Vigil
de fructu Sanct. disc. 27.*

13. S. MALACHIAS Episcopus diu
multumque laboravit priuatis collo
quijs in conuertendo quodam clerico
qui negabat in hostia sacra CHRISTUM
contineri, sed frustra. Deinde cum du
cum eo disputationes habuisset, & in
traque eum conuicisset, ille tamen
pertinaciter in errore suo perstitit. Quo
re bonus Episcopus coactus fuit illum
declarare & denunciare hæreticum. Cl
ericus verò exandescens affirmauit se
quam à sua opinione, quam Euangelij
eo haberet, recessurum. Ad hoc verbum
substomachans Episcopus: elata voce
xit: Quia tu fateri veritatem non vis, De
minus fateri veritatem te faciat vel
necessitate. Respondit hæreticus, Amo
Res mira. Eodem die clericus æger
cumbit ad mortem, agnoscit errorem
& Dei vindictam, curat accersiri & pili
pum, confitetur in hostia esse Christum
Dominum, Deum, & hominem, &
cepta absolutione, Ecclesiæ reconcilia
tus, errorem præteritum deplorans,
gratias Deo pro beneficijs agens, expira
uit. *In vita S. Malachia, à S. Bernardo
pta.*

MEDITATIONES. 129

14. CAESARIUS in *hist. sua l. 9. ca. 12.*
 refert, suo saeculo haereticos quosdam
 Albigenfes arte diabolica mira quaedam
 & stupenda fecisse, & inter caetera, super
 flumen ambulasse, nec immersos, hacq;
 fraude multos simplices ad suam sectam
 pellexisse. Quod cum animaduertisset
 quidam zelosus sacerdos, sumpta sanctif
 simi sacramenti custodia alta voce dixit:
 Coniuro te diabole, in virtute eius quem
 manu gesto, ne amplius praestigijs istis v
 tare in ruinam populi. Videns autem sa
 cerdos, haereticos nihilominus persistere
 in sua ambulatione, abiecit thecam cu sa
 cramento in flumen, ac extemplo (q; mi
 rabile est) aqua se diducens omnes istos
 sceleratos & diabolicos haereticos absor
 buit. Quo miraculo populus mirifice
 in vera fide est confirmatus. Bonus au
 tem sacerdos tota nocte factum suum,
 quod Eucharistiam in aquas abieciisset,
 deplorauit: Sed Deus eum consolatus
 est: nam mane Ecclesiam ingressus, in
 uenit in altari venerabilis sacramenti
 thecam ab angelis ed deportatam, quam
 magno cum gaudio & aspexit, & sup
 plex adorauit, institutaque cum popu
 lo solenni processione profusus ex latti
 tia multis lachrymis suum in locum re
 posuit.

15. In Vrbe vetere oppido Italiae, cū Sacerdos quidam rem diuinam faciens, dubitaret num in hostia à se consecrata Christus præsens esset, in fractione hostiae confecta, tantum sanguinis effluxit, vt totum corporale sanguine tinctum fuerit. Cuius miraculi occasione Urbanus Papa IV. sanctissimi Sacramenti festum instituit, quod feria 1. post Pentecosten celebratur. Exstructa deinde est in eodem oppido elegantissimi operis Ecclesia, in qua corporale sanguine tinctum asseruatur, & ostenditur.

16. NAVCLERVS in *Chronologia* sua scribit anno 1280. Traiecti in Belgio ducentos homines tum viros, cum feminas in ponte supra Mosam strato transgredientes, aliosq; ludos exercentes, cum sanctissimo Sacramento isthac fortè delecto nullam reuerentiam exhiberent, neque saltu cessarent, subitò pontis casu omnes fuisse oppressos, vel in Mosa flumine submersos, excepto vno, qui testis miraculi esset.

17. OPTATVS Episcopus *Milaniensis* libro 2. in *Parmenianum*, rem mirabilem refert de Urbano Formensi, & Felice Idicensi hæreticis Donatistis, eosque populum absterrent à veneratione sanctissimi Sacramenti, iussisse vt S. Euchari-

MEDITATIONES. 131

nistia obijceretur ipsorum canibus, at carnes rabie accensi iusto Dei iudicio ipsos dominos suos quasi latrones sancti corporis reos, dente vindice, tanquam ignotos & inimicos laniant.

18. Fuit Mediolani mulier multis annis obsessa à dæmone: qui eam visu & auditu iam priuârat, linguamq; extra os quasi promissidem elephantis exerebat. Hæc ad S. Bernardum in templum deducta est, qui in maximi populi corona patena cum sacra hostia capiti emergumænæ imposita dixit. In virtute huius Domini iudicis tui, & pro nobis mortui tibi spiritus maligne præcipio, vt ab hac ancilla eius egrediens, contingere eam deinceps non præsumas: Ac mox Dæmon ab ea excessit, & mulier liberata est.

In vita S. Bern. l. 2. c. 3.

19. PALLADIUS *in vita S. Marcharij* refert, cum fœmina quædam aliquot hebdomadis ex negligentia communionis abstinuisset consueta, eam à peruerso quodam homine ad peccandū sollicitatam fuisse, & cum consentire nollet, illum ex indignatione, Magi cuiusdã opera vsum ad illam pudefaciendam: Iraque per incantationes effecit, vt fœmina illa apparet in forma equæ, & tres dies pane non vesceretur. Maritus, & co-

F 6 gna-

gnati eam adduxere ad S. Macharium, qui fufis ad Deum precibus afperſione aquæ benedictæ eam humanæ formæ reſtituit, & ad frequentandam ſacram communionem hortatus eſt; addens: Deum hanc afflictionem permiſiſſe, quod quinque hebdomadis ſacra communione abſtinuiſſet.

20. Anno 1556. Sachazeti in regno Poloniae famula quædam Chriſtiana, nomine Dorothea Lazezka ſacram hoſtiam tempore communionis ex ore acceptam, & in Strophium reſtitutam Domino ſuo Iudæo, qui veſtem ei & nummos promiſerat, tradidit. Iudæus mox aduocat tres alios Iudæos, Michaelem; iſaac, & Joſephum; omnes in Synagoga congregati in CHRISTI deſpectum pugionibus & cultris multis ictibus ſacram hoſtiam configunt, & illico miraculoſè tantum ſanguinis ex ea profluunt, vt cochleari collectum magnum quoddam vas compleverint. Facinus hoc non multò poſt patefactum, & Iudæi cepti, ac mandato Sigifmundi Poloniae Regis igne conſumpti. Erant illo quo in illis regionibus multi, qui ſub vtraque ſpecie Euchariftiam ſibi porrigi poſtulârunt. At ubi fama hoc miraculum vulgavit, abſtinuerunt ab hac petitione: cum enim vi-

derent in hostia quoq; contineri sanguinem, satis fore iudicabant laico, si sola hostia communicaret. *Surius in appendice Chronologia Naucleri* non longè à fine. Simile miraculum accidit Bruxellis in Belgio anno 1369. in cuius Ecclesia S. Gudulæ hodieq; ostenditur hostia; cum notis ictuum, quibus eam confixit Abraham ludæus die Veneris sancto. Apparet quoque in ea sanguis. Descripsit hoc miraculum in *Descriptione Germania inferioris Guicciardinus*. In alijs multis Europæ urbibus idem contigit, vt annotatum est in *Theatro vita humane toro. 17. lib. 9. pag. 322. col. 1.*

21 BEDA in *collectaneis* sub finem, recenset iuuenem quendam ludæum, cum Sanctam Eucharistiam in communionem populo à Pâpa Bonifacio data, accepisset, exclamasse, Bonifaci accurre cito, & me baptiza, quia panis quem sumpsi me exurit & consumit. Re cognita ludæi tumultuari cœpere, sic vt parens iuuenem in ignem cœiecerit; cumq; mater sublato clamore imploraret D. Virginis auxilium pro filio, ipsa quoque à furiosis ludæis in ignem detrusa est. Strepitu excitus mox adfuit, nondum ornatu sacerdotali deposito, B. Bonifacius, ingressusq; ignem tam filium quàm matrem

trem incolumes ex igni extraxit.

22. S. ANTONIVS Paduanus a-
gens Tolosæ, cum de sanctissimo Sacra-
mento cum quodam hæretico disputa-
ret, ille rationibus sancti conuictus, in
hæc verba erupit: Omissa verborum con-
tentione ad res veniamus. Respondit san-
ctus, placet consilium. Tum hæreticus
Mulam habeo, quam tridvano ieiunio
maceratam in populi conspectū adducā
egoq; illi hordeū, tu Sacramentū tuum
ostendes. Si verò posthabita auena pro-
perarit ad adorandum tuum Sacramen-
tum, ego similiter credam, & supplex
lud adorabo. In nomine Domini, inquit
Antonius. Interim res per urbem diuisa
gatur, ac per multa alia Franciæ loca. Ter-
tius dies adesset, vterq; in publicum
prodijt cum innumerabili populo. Cur-
rat S. Antonius excitari aram, in eaq; Mi-
ssæ fecit, circumstabant quam
plurimi Domini cum accensis facibus
uidè expectantes rei exitum. Tandem
Antonius ante communionem hostiam
in manus accepit. Hæreticus verò ho-
rdeum sacco exemit, mulaq; soluta ma-
no impetu in pabulum ferri cœpit. Cum
B. Antonius sacram hostiam manibus
senens ad mulam conuersus plenus
de dixisset: In virtute huius Domini
hostiam

MEDITATIONES. 135

hostia existentis tibi præcipio, vt relicto hordeo continuo accurras, & tuum conditorem agnoscas & adores, ecce iumentum neglecto pabulo suo ad poplites vsque submisso capite accessit, & genibus flexis Dominum in sacra hostia existentem adorauit. Hæreticus conuersus est. Catholici autem ingenti gaudio perfusi Deum benedixerunt. S. Anton. in summa histor. p. 3. tit. 24 §. 2. Surius tom 3.

23. S. AVGVSTINVS lib. 22. de ciuit. Dei. c. 8. scribit cum suo tempore Hesperij viri tribunitij domus spirituum malignorum vim noxiam etiam cum afflictione animalium & seruorum suorum perpetueretur, totam illam vexationem per sacrificium corporis CHRISTI à presbytero in ea oblatum Deo propter miserante cessasse. Quod miraculum Augustinus ab ipso Hesperio cognouit.

24. CAESARIVS in historia sua refert Magnum quendam hæreticum morti addictum, cum ad supplicium deduceretur, risisse, proximumque igni quod erat exurendus, inuocato per artes Magicas daemones auxilio ignem subito extinxisse, effusiusque, quam antè, risisse. Certior ea de re factus Episcopus, al lato sanctissimo Sacramento iterum accendi ignem

ignem iussit : cumq; hæreticus rursus imploraret nomen dæmonis, ille respondit: Jam non possum te adiuuare, qui præstò est, qui plus me potest.

25. LONDINI in Anglia in Ecclesia S Pauli contingit aliquando nomen factoris hæretici deferri ad Archiepiscopum Cantuariensem, qui tum erat Thomas Arundelius) quod nullam sanctissimo Sacramento exhiberet reuerentiam. Archiepiscopus igitur hominem humiliter monet, vt reuerentiam deinceps exhibeat, hæreticus verò impudenter respondit: Araneam reuerentia dignorem: Ac ilicò de alto tecti culmine descendens ingens & horrida visu aranea ad blasphemum directo filo peruenit. Scribit hoc miraculum Thomas Waldensis, qui ibi præsens fuit cum alijs multis prælatis. Tom. 2. cap. 63. contra VValephum.

29. Mos erat Constantinopoli, cum particulæ Eucharistia consecratæ superessent, euocare è scholis pueros innocentes & pueros, vt illas absumerent. Accidit autem aliquando vt pueris eiusmodi miseretur filius Iudæi Christianorum inimicissimi. Qui, vt cognouit filium suum accepisse hoc Sacramentum, furore æstuans, cum abiecit in ardentem fornacem.

MEDITATIONES. 137

fornacem vitrariam. Ignara rei mater multis cum lachrymis deinde filium per vias omnes vrbis conquisiuit; tertio vero die cum iuxta officinae ianuam non longè à fornace deploraret filium perditum, ac cum gemitu sæpius nominaret, filius agnita matris voce tandem è fornace respondit. Accurrit mater ad fornacem, & deprehendit filium in medijs flammis miraculosè seruaturn. Quo miraculo commota, cognita rei causa mox facta est Christiana. Iustinianus autem Imperator Patrem Iudæum, vt filij proprii homicidæ puniri mandauit. Auctor est *Euagrius lib. 4. c. 36. Greg. Turc. Niceph. lib. 17. c. 25.*

27. In Bauaria non longè ab Ingolstadio rusticus quidam simplex, sed pius, cum ob curam quam gerbat bestiarum non posset omnibus festis adorare CHRISTVM in sacrificio Missæ, secretò particulam sacræ Hostiæ asseruatam in foramine baculi sui in hunc finem facti deposuit. Quem baculum, festis omnibus, quibus illi non dabatur aditus ad Ecclesiam, humi defigebat, & in eo genibus nixus, recitato Rosario, alijsque precibus venerabile Sacramentum adorabat. Cùm autem quodam tempore bestia, ob aëris incom-

incommoditatem, vel alia de causa hac illacque discurrerent, ille alium baculum, quo ordinariè vti consuevit, in illas abiecit, & fortè baculum, in quo erat Sacramentum, deiecit. Vnde dolens flexis genibus conatus est illum attollere, sed terra in qua erat baculus se demittebat, & eo magis, quo plus ille manum porrigebat, erigensque se, animo toto perturbato, ecce videt omnia iumenta circum fossam genibus flexis Dominum adorare. Itaque bonus homo ex miraculo attonitus, continenter lachrymans accurrit ad Parochum. Parochus adit Episcopum, qui cum processione, ut ad locum pervenit, cum magna reuerentia & humilitate baculum in quo erat S. Sacramentum excepit. In memoriam autem huius miraculi constructa est ibi Ecclesia quæ dicitur Saluatoris, ad quam magnus est populi concursum, qui solet ex religione loci aliquid ex fossæ illius sterni capere. Hoc miraculum ignoro, à quo nam scriptum sit. Ego in loco fui, fossam vidi, & Ecclesiam visitavi, in qua putetiam huius miraculi historiam depictam.

28. Nouiomagi in Ducatu Geldria cum Parochus secunda feria Paschæ venerabile Sacramentum deferret ad m-

licen

MEDITATIONES. 139

Hierem ægram, viriq; duo iuvenes inter se in taberna certarent, yter prius ouū Paschale deglutiret, audita nola Eucharistiæ præferri solita, alter dixit: Ego ouum illud citius deglutiuero, quàm muliercula illa suum Deastrum (ita enim per contemptum appellabat S. Sacramentum.) At ouum miraculosè hæret in faucibus; miser ergo homo timens se suffocatum iri, candelam sebaceam ex clauo pendentem arripit, vt ouum protrudat, sed sæuo omni in gutture relicto, nudum retrahit ellychnium, instar bouis mastati in terram corrui, vultu fuliginoso & Æthiopico, guttureq; diuina vltione fracto tristissimam efflat animam: nã ouum instar tuberis intercutanei non in faucibus, sed in altero colli latere residens apparebat. Qua vindicta Christus demonstrauit se verum Deum, & nõ Deastrum, vt hæreticus ille loquebatur. Accidit hoc miraculum anno 1561. 8. April. & scribitur à Tilmanno Bredenbachio li. 7. Sacrarum collat. c. 60.

29. Legimus in libro, qui inscribitur, *Promptuarium exemplorum*, idemq; refert Cæsarius, foeminam quandam, cum videret apes suas parum proferre mellis, imò mori, ex cõsilio quorundam immisisse in vnum aluearium sacram hostiã, ac

ac postea cum probatum esset, num plus mellis protulissent, deprehendit ab apibus sacellulum ex cera candidissima admirabili artificio constructum, in cuius medio exstabat ara, cum theca sanctissimi Sacramenti. Certior ea de re factus Episcopus, cum processione ad excipiendam inde Eucharistiam venit, & cum totius populi gaudio ad Ecclesiam deportauit. 30. Quod nunc commemorabo ego ipse meis oculis conspexi. Romæ anno 1563 in Xenodochio S. Ioannis Lateranensis adolescens quidam Turca annorum 20 qui Ancona, vbi aliquandiu cum Patre mercatore Turca vixerat, huc per fugerat, & cum aliud per fugium non haberet, nobili cuidam seruire coepit, quo cum adibat templa, intererat sacro, & quia Latinam linguam callebat, ab omnibus reputabatur Christianus. Post aliquot menses tandem ægrotare coepit, mittitur Domino ad Hospitale, recipitur cum conditione, vt secundum Hospitalis leges pareret se ad confessionem & communionem. Adolescens, ne reijceretur, conditionem acceptat, non patefaciens se esse religionem Mahumetanum. Res mira. Simul atque corpus Domini sumpsit, maxima contentione animi postulauit baptismum palam affirmando se esse Turcam. Praefecti

MEDITATIONES 141

fecti Xenodochij existimantes eum alienatum à mente, vocarunt me, qui eram tunc comes Patris cuiusdã (qui festis diebus in Xenodochio concionabatur) vt redderem eum quietum. Adolescens repetiuit, quod dixerat, meq; obsecrauit, vt porrigerem sibi baptismum. se enim tantum ardorem interius sentire, vt diutius quiescere nõ possit. Sacellanus re diligenter examinata, vidēs eum circumcisum, sacro baptismo hominem lustrauit, & mox tranquillior redditus est; ac postero die spiritum Domino reddidit.

ADMONITIO AD CHRISTIANUM Lectorem.

RECORDARE Christiane Lector, te, vti animo constas & corpore, ita duplicem agere vitam, alteram temporalem mille periculis & casibus subiectam; alteram spiritualē, multis quoq; imperfectionibus & lapsibus obnoxia. Illa consistit in vnione animæ cum corpore, quæ in vtero materno, dum Deus creando animam coniungit corpori, perficitur. Hæc verò consistit in vnione gratiæ cū anima, quæ in gremio matris nostræ Ecclesiæ, dum Deus in baptismo infundit gratiã animæ, perficitur, Vtraque, vti suos habet aduersarios & inimicos, ita conuenientia habet remedia. Præuidens

uidēs itaq; Deus inimicos vitæ & incolu-
 mitatis spiritualis, nempe, peccata, sæpe
 præualituros, vt medicus non minus sa-
 piens, quàm misericors, duo potissimū
 Sacramenta in vitæ spiritualis remediū
 instituit. Vnum confessionis, alterū sa-
 cræ communionis, illud ad dandam vitā
 spiritualem, quæ non est aliud, quàm vi-
 uere in gratia Dei. Dat autem hanc vitā
 pellendo peccatum, & gratiam confere-
 do. Hoc vero ad conseruandam eandem
 vitam, quod facit cibando animam, vi-
 resq; ei ad expugnandas tentationes præ-
 bendo. Verū, quod hoc tempore ma-
 ximè deplorandū est. cum vita spiritua-
 lis longè dignior & præstātor sit tēpora-
 li, hæc tamen illi longè antefertur. Quid
 enim non facit æger ad recuperandā sa-
 nitatem? Negligit sumptus & ærummas
 omnes, nihil facit medicinarum amari-
 tudinem, dolorum omnium acerbitatem
 siue igni, siue ferro effectam contemnit.
 Experientissimi quiq; Medici, nobilissi-
 ma antidota conquirunt; idq; pro vni-
 uersa sanitate corporali recuperanda, quæ no-
 bis etiam inuitis parum diuat, & cū mu-
 ltis laboribus ægrè conseruatur. Dicat
 Christiane Lector, an pro restituenda sa-
 nitate spirituali tantum adhibemus stu-
 dium? Iudica tu, si nē res digna lachry-
 ma

MEDITATIONES. 143

mis. Nolo ego prolixè indagare causam
 tantæ nostræ incuriæ; accidatne id ex im-
 becillitate & tenuitate fidei nostræ, an
 verò quia non satis mente expendimus
 sanctæ fidei nostræ documenta. Vnum
 tantum pro opusculi huius epilogo tibi
 suppeditabo consilium, vt si desideres,
 quod debes, consequi vitam spirituale,
 crebrò confitearis; & si desideres eandē
 conseruare, crebrò quoq; communices.
 Crede mihi, in Ecclesia Christi non esse
 nec præstantius, nec efficacius remediū
 ad assequēdam securitatem de salute ani-
 mæ. (quāta haberi potest in hac periculo-
 sa vita) frequentatione horum duorum
 Sacramentorum. Ad hoc confirmandū
 describam hic exemplum sumptum ex
Promptuario exemplorum. Duo, inquit,
 adolescentes litterarum studiosi & pij,
 eum amicitiam inter se magnam cole-
 rent, cōuenerunt, vt q̄ primus amborū ē
 viuis excederet, certiozem faceret alterū
 si Deus permitteret, de suo statu. Obijt
 vnus, & post septendecim dies splendi-
 do admodum corpore socio apparuit,
 eiq; dixit Ego gratiæ diuinæ ope ad salu-
 tem æternam perueni, & iam gloria cœ-
 lesti perfruo. Tum alter rogauit, quo of-
 ficio pietatis in hac vita maximè Deo
 placuisset? Respondit, frequentatione
 Sacra-

Sacramentorum, imprimis autem, quod
immunis ab omni peccato, & cum de-
uotione ad Sacram communionem ac-
cessisset *Vigil. de fruct. sanct. discurs. 27.*

FINIS.

MODVS COMMVNICANDI

eniusdam Virginis sanctissima edita à

D. Nicolao Sfondrato, Episco-

po Creminensi, postea

Papa Gregorio

XIII.

*In praxi
vita Spirit.*

OCTAVO quoque die communio-
care soleo, & quædam ante, qua-
dam post, quædam in ipsa com-
munionem obseruo.

ANTE communionem, me hunc
modum præparo: Pridie examino con-
scientiam meam, humiliter confiteor,
doleo ex corde de peccatis tota hebdo-
made commissis, pænitentiam iniungam
à Sacerdote expleo, eiq; aliam adiungo
vt disciplinam, & dum ieiunare nõ lice-
parcius saltem comedo & bibo.

MAÑE sequenti diutius quam aliam
maiori; deuotione orationem mentalem
instituo, & in ea gratiam à Deo peto
nè communicandi, simulq; rogo, vt
talem faciat, qualis debet esse, qui suam
diuinam maiestatem recipiat: cor etiam
meum suo diuino amore inflammet, &

SECUNDO, considero meam vilitatem & indignitatem, quam plena sum imperfectionibus, imò radicem aliamque me omnium vitiorum: & deprehendo nihil in me boni esse, totamque oneratum peccatis, totam me abijcio ad pedes misericordiae divinae, quae compensare possit sua gratia quod in me deest.

TERCIO, excito mille modis, quatenus Deus dederit animae meae afflictionem, speciatim autem facio breuem confessionem, his vel alijs verbis. Dominus ergo firmiter credo te esse Creatorem omnium, te esse ipsum Salvatorem mundi, te esse, qui pro me es captus, flagellatus, coronatus, crucifixus, mortuus, sepultus, qui pro me es resuscitatus, qui me es daturus, & vitam vel mortem aeternam daturus, &c.

QUARTO, aliquando doleo corde, quod tam parum veniam ad communionem paratus, aliquando cum ergo, ut nulla habita ratione vilitatis in visceribus animae meae abscondo. Miror & obstupesco, considerans summi Christi caritatem, quod non dedignatus ingredi in eam animam, quae tantopere haecenus eum abiicit, contempnit, & causam passionis & mortis dedit. Quando etiam sic colloquor cum anima mea

MEDITATIONES. 146

in me sanctissimum Sacramentū illū effectum consequatur, quē in eorū cordib. consequitur, qui dignē communicant.

DEINDE considero quam magnas res sit, in se recipere Maiestātē Creatoris totius mundi. Perpēdo, illum esse, quem reuerenter, adorant & laudant angeli: quem desiderarunt Prophete, amātunt Apostoli, imitati sunt Martyres. Quem deniq; omnes sancti ineffabili cum desiderio colere, amplecti, & sibi vnire in hoc sanctis. Sacramento semper cupiuerunt.

HOC desiderio commota, studeo animam meam amplius accendere, considerando primū magnitudinem diuini amoris erga tā vilem creaturā, qualis est homo, & speciatim qualis sum ego tot peccatis & imperfectionibus obnoxius: deinde considerando multiplices gratias & fructus spirituales, quos sanctissimum Sacramentum secum affert in animam deuote communicantis.

SECVNDO, dum iam iam communicandum est, occupo cor meum his contemplationib. Primò conor inuitare omnes sanctos, maximè B. Virginē, & sanctos Patronos, vt pro me apud Deum intercedant; deinde vt exornent quoque, & comitentur animam meam cōferentem se ad coeleste conuiuium.

G

SE-

MEDITATIONES. 147

mea. Ecce anima mea Dominum Deum tuum, ecce illum, quem tanto studio desideras, foelicem te reputa, si eum agnoscas, ames, roges & cogas, ne velit discedere à te.

POSTREMO, repræsento cõmnia peccata mea, & miserias infinitas, in profundo cordis mei reconditas; & frequentissimè rogo, vt omnia mihi condonet, proponoque me penitentiam acturum, & vitam meam seriò emendaturũ.

TERTIO, post Communionem peractam, recipio me in locum aliquem secretum, vt solus cũ solo Domino meo, quem in domum animæ meæ realiter recepi, ex intimo affectu colloquar. Et primò offero æterno patri sanctissimũ hoc sacrificium Christi Domini nostri, & repræsento illi, quicquid pro me passus est, vtendo his vel alijs verbis: Ecce, ò Pater æterne, filium tuum, quem ex infinito amore tuo de cœlo in terrã misisti, vt carnem humanam assumeret, in stabulo nasceretur, in Ægyptũ Herode persequente fugeret, & in summa paupertate viueret. Ecce ò Pater, quanta in deserto, in prædicatione, in profetione, in persecutionibus Iudæorum passus sit pro me. Audi blasphemias, iniurias, contumelias, quas ab ingratis Iudæis sustinuit. Vide traditiã

G 2 & ven-

& venditum 30 argenteis. Eum offero tibi Pater sancte, in horto ligatū, ad Annam deductū, in domo Caiphæ percussus, coram Pilato accusatus, & ab Herode illusus, à Iudæis flagellatus & crucifixus. En Pater caput eius inclinatum, faciem ex morte pallidā, manus & pedes transfossos, latus sacratissimū apertum. Ecce, & cœlum & terra suo modo dolent. Dolorosa mater, Maria, & carissimi discipuli deuotè eum deplorant, & ingrati Iudæi eo crudelius in eum insaniant. Offero eum tibi mirtha vinctum, liateo mundo inuolutum, & alieno monumento sepultum. His peractis finem facio, laudando, benedicendo, & gratias agendo diuinae Maiestati, quod ita nos dilexerit, ut filium suum vnigenitum in mortem pro salute nostra dederit.

SECVNDO, conuerto me ad B. Virginē & sanctos patronos, eosq; omni conuentione oro, vt quoniam sentio me obligatum ad gratias agendas pro tanto beneficio, quod dignatus sit venire ad me, nec tamen ad id sim idoneus propter peccata mea, illi pro me officiū hoc prestare velint, Deumq; rogare, vt me gratia suæ participem facere velit.

TERTIO, conuerto me ad Christum eiq; familiariter aperio omnes infir-

130

PINELLI

o homo mea, hodie in corde meo sanctam
passionem tuam renouasti. Maneat quæ-
so mecum, ne discede à me, quia adue-
sperascit, appropinquat nox mortis, tem-
tationis, negligentiae &c. In alijs quo-
que orationibus eius dici, gratias ago
pro singulari illo beneficio,
quod dignatus sit ad
me diuertere.



F I N I S.

